

5.10.2020
SP/FIVA-EI RAJOITETTU
Julkinen

Euroopan komission digitaalisen rahoituksen paketti vauhdittaa alan vastuullista digikehitystä

Kirjoittaja Hanna Heiskanen työskentelee Finanssivalvonnassa johtavana digitalisaatio-asiiantuntijana.

Euroopan komissio julkaisi 24.9.2020 Digitaalisen rahoituksen paketin¹, joka pitää sisällään digitaalisen rahoituksen ja vähittäismaksamisen strategiat sekä digitaalista toimintavarmuutta ja kryptovaroja koskevat asetusluonnokset.

Komission paketti on jatkoa vuoden 2018 fintech-toimintasuunnitelmalle². Termi ”fintech” on tosin vaihtunut termiin ”digital finance”. Tällä haluttaneen korostaa sitä, että rahoitusalan digitalisaatio on kokonaisvaltaista eikä liity vain uusien ja innovatiivisten toimijoiden tekemiseen tai perinteisestä poikkeaviin liiketoimintamalleihin.

Digitaalisen rahoituksen strategia vauhdittamaan vastuullisia innovaatioita

Digitaalisen rahoituksen strategian tavoitteena on saada aikaan uusia vastuullisia innovaatioita, lisätä kilpailua ja edistää digitaalisten finanssipalvelujen käyttöä rajojen yli.

Digitaalisten finanssipalvelujen pitäisi periaatteessa jo nyt olla helposti käytettävissä rajojen yli, mutta tosiasiaa kuluttajat ovat kokeneet vaikeuksia palvelujen avaamisessa ja pitäytyneet tuetuiksi ja turvallisiksi koetuissa kotimaisissa palveluissa. Palvelujen avaaminen on voinut estyä esimerkiksi siksi, että käyttäjän henkilöllisyydestä ei saada riittävää varmuutta tietoverkon välityksellä. Komissio pyrkii parantamaan tilannetta kehittämällä yhtenäisiä sääntöjä asiakkaan etätunnistamiseen ja sähköisten tunnistusvälineiden käyttöön.

Komissio kehittää parhaillaan horisontaalista (kaikkia toimialoja koskevaa) sääntelyä tekoälyn hyödyntämiselle³. Komissio lupaa lisäohjeistusta tekoälyn hyödyntämiseen ja valvontaan finanssialalla viimeistään vuonna 2024, mikä tuntuu tässä vaiheessa kaukaiselta – toivottavasti ei liian myöhäiseltä.

Komission tahtotilana on lisätä datapohjaista liiketoimintaa finanssialalla. Komissio aikoo julkaista ”open finance” -sääntelykehikon vuoden 2022 puoliväliin mennessä. Tulemme varmasti näkemään lisää PSD2⁴-sääntelyn kaltaisia aloitteita rajapintojen avaamiseksi ja hyödyntämiseksi. Toivon, että sääntelyn valmistelussa hyödynnetään PSD2:sta saatuja oppeja: rajapintojen tulisi olla mahdollisimman tarkasti määriteltäviä ja rajapintoja koskevien teknisluonteisten asetusten tulisi valmistua riittävän ajoissa, jotta toimialalla on aikaa rakentaa toimivia ratkaisuja.

Vähittäismaksamisen strategialla vauhtia pikamaksamiseen

Komission tahtotilana on kehittää Eurooppalaisia maksujärjestelmiä – erityisesti pikamaksamista – ja saada lisää innovatiivisia maksutapoja kansalaisten käyttöön. Vähittäismaksamisen strategiassa esitellään joukko toimenpiteitä komission tahtotilan esittämiseksi.

¹ [Euroopan komission lehdistötiedote 24.9.2020: Digital Finance Package: Commission sets out new, ambitious approach to encourage responsible innovation to benefit consumers and businesses](#)

² [Euroopan komissio: FinTech action plan: For a more competitive and innovative European financial sector](#)

³ [Euroopan komissio: Artificial Intelligence](#)

⁴ [Toinen maksupalveludirektiivi](#)

5.10.2020
SP/FIVA-EI RAJOITETTU
Julkinen

Esimerkiksi komissio teettää vuonna 2022 tutkimuksen digitaalisten maksutapojen hyväksyttävyydestä Euroopassa ja pyrkii löytämään syitä niiden mahdollisesti alhaiselle käytölle. Olemme Suomessa hyvin tottuneita digitaalisiin maksutapoihin ja olemme Euroopan kärjessä sähköisten pankkipalvelujen käyttäjinä⁵, mutta monessa muussa EU-maassa on nojattu vahvasti käteiseen.

Komissio saattaa tehdä sääntelyaloitteita poistaakseen esteitä digitaalisten maksutapojen hyväksyttävyydelle. Tämän rinnalla komissio arvioi tulisiko sen ottaa vahvemmin kantaa käteisen saatuuteen ja hyväksyttävyyteen. Koronapandemia on saanut osan kauppiaista suosimaan vain korttimaksuja ja kieltäytymään käteisen vastaanottamisesta. On erittäin tärkeää turvata myös niitä käyttäjiä, jotka eivät syystä tai toisesta pysty käyttämään digitaalisia maksupalveluja.

Digitaalista toimintavarmuutta koskeva sääntelykehikko tuo osan ICT-toimittajista sääntelyn piiriin

Digitaalisen rahoitusalan toimintavarmuutta ei voida korostaa liikaa. Komission asetusluonnos sisältää joukon vaatimuksia, joilla pyritään parantamaan rahoitusalan kykyä sietää vikoja ja häiriöitä. Asetusluonnoksessa esitettävät toimenpiteet ovat pitkälti vastaavia kuin suomalaisilta valvottavilta jo nykyisin edellytetään Finanssivalvonnan määräys- ja ohjekokoelmassa.

Komissio on havahtunut ulkoistusten lisääntymiseen digitaalisia finanssipalveluja toteutettaessa. Komissio ehdottaa uutta sääntelyä, joka koskee kriittisiksi luettavia ICT-toimittajia. Sääntely on tehty erityisesti pitäen silmällä ns. Big Tech -yhtiöitä, jotka tarjoavat pilvipalveluja finanssialan toimijoille. Kriittiset ICT-toimittajat otettaisiin tiukempaan valvontaotteeseen suoraan Euroopan tasolla nimeämällä kullekin oma valvontaviranomainen (EBA, ESMA tai EIOPA).

Kryptovaroja koskeva asetus tiukentaa toiminnalle asetettavia vaatimuksia ja parantaa siten sijoittajansuojaa

Kryptovaroja koskeva asetusluonnos pyrkii tilkitsemään sääntelyaukkoja, sillä tällä hetkellä osa virtuaalivaluutoista putoaa täysin sääntelyn ulkopuolelle. Asetusluonnos varmistaa, että kaikkia toimijoita kohdellaan samalla tavoin eikä kukaan pääse luistamaan sääntelyn vaatimuksista.

Asetusluonnos myös jatkaa siitä, mihin viides rahanpesudirektiivi jäi: virtuaalivaluutan tarjontaan sovellettaisiin jatkossa rahanpesun torjuntaa koskevan sääntelyn lisäksi sijoittajansuojaa ja toiminnan järjestämistä (kuten pääomaa ja operatiivisten riskien hallintaa) koskevia vaatimuksia. Suomalaisilla virtuaalivaluutan tarjoajilla on jo jonkin verran kokemusta tästä, sillä kansallinen sääntely sisältää vaatimuksia asiakasvarojen asianmukaisesta säilyttämisestä ja suojaamisesta.

Asetusluonnoksen kyljessä julkaistiin lohkoketjupohjaisia kokeiluja koskeva asetusluonnos. Tavoitteena on lisätä alan toimijoiden ja valvojien kokemusta lohkoketjupohjaisista rahoitusvälineistä, niillä tehtävästä kaupankäynnistä ja selvitystoiminnasta.

Miten tästä eteenpäin?

Komissio tilaa strategiapapereissaan joukon selvityksiä, joita Eurooppalaiset valvontaviranomaiset alkavat nyt työstämään. Työ tehdään asiantuntijatyöryhmissä, joihin kansalliset valvojat ovat nimenneet asiantuntijoitaan.

---

⁵ [Euroopan komissio: Use of Internet and Online Activities](#)

5.10.2020
SP/FIVA-EI RAJOITETTU
Julkinen

Kansallinen säädösvalmistelutyö käynnistyy pikkuhiljaa, kun asetusluonnokset etenevät hyväksymistä kohtaan. Lainsäädännöllisten muutosten lisäksi ne tulevat edellyttämään muutoksia Finanssivalvonnan määräys- ja ohjekokoelmaan. Toimialan edustajille tarjotaan mahdollisuus tulla kuulluksi niin lainsäädännön valmistelun kuin määräysvalmistelun yhteydessä. Toimialalta tuleva palaute on aina arvokasta. Toivon, että mahdollisimman moni hyödyntää matkan varrella mahdollisuutta saada äänensä kuulluksi.

Tässä blogikirjoituksessa annettiin vain valikoitu pintaraapaisu paketin sisältöön. Paketti kokonaisuudessaan on saatavilla [komission verkkosivuilta](#).